

בַּר בְּזִמְנָא דְאִיתְרַב יְרוּשָׁלַם, דְּהָא כְּדִין
אֲתַגְבְּרוּ חוּבִין וּמִיכָאֵל לָא יכִיל בְּהִדְיָה
דְּסֵטְרָא אַתְרָא, דְּטַעֲנַתְיָה דְּמִיכָאֵל תְּבִירָא
עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, וְכַדִּין (אִיכָה ב) הָשִׁיב אַחֲוֹר
יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב.

בְּסֵטְרָא דְצַפּוֹן, קְיַימָא נְהוּרָא אַחְרָא, דְּהָא
אִיהוּ קְיַימָא (ס"א לְנִטְלָא) לְבַטְלָא דִּינָא
מִפֵּי הִיכְלָא רְבִיעָאָה. וְיֵהֵב לְמַמְנָא דְפִתְחָא
דְּבַהֲהוּא פִתְחָא קְיַימָא מְמַנְן אַתְרֵן דְּאִינוּן
דְּבִסְטֵר מְסַאבָּא, מְחַפְּאֵן לְהֵהוּא מְמַנָּא וְנִטְלֵי
דִּינָא. וְלְזִמְנִין דְּהָאִי נְהוּרָא דְּבִסְטֵרָא דְּצַפּוֹן,
אִיהוּ עֶבֶד דִּינָא, וְלֹא יִתְמָסֵר בִּידָא דְּסֵטְרָא
אַחְרָא. בְּגִין דְּכָל דִּינִין דְּאֲתַעְבִּידוּ בֵּיהּ, אִית
לֹון אֲסוּוֹתָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד חֶסֶד
בְּאִינוּן אַתְרֵי.

גְּבִרְיָא"ר אִיהוּ הָאִי נְהוּרָא דְּבִסְטֵרָא דְּצַפּוֹן,
וּבְכָל אַתְר דְּאִיהוּ מְחִי, שְׂרִי בֵּיה
חֶסֶד. בְּגִין דְּגְבִרְיָא"ל בְּתַרִּין סְטֵרִין, כְּלִיל
בְּתַרוּוִיָּהּ, וְעַל דָּא, מְחִיא וְאֲסוּוֹתָא בֵּיה.
בְּסֵטְרָא דָּא קְיַימָא רְזָא דְכִתִּיב, (דְּבָרִים ח) פִּי
כַּאֲשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת בְּנוֹ יִי אֱלֹהֵיךָ מִיִּסְרֶךָ.
וְאֵלִין יִסוּרִין דְּרַחֲמֵימוֹתָא, דְּכְלִילֵן בְּסֵטְרָא דָּא
וּבְסֵטְרָא דָּא.

בְּסֵטְרָא דְּמִזְרַח, קְיַימָא נְהוּרָא אַחְרָא, דְּאִיהוּ
קְיַימָא בְּכָל מְלִי דְּאֲסוּוֹתָא, לְמִיעַל
קַמֵּי מְאָרִיָּה, כֹּל אִינוּן דְּאֲתַנְשִׁין בְּבֵי
מְרַעֲיָהּ, וְלִקְרָבָא זְמַנִּין וְקַצִּין לְאִינוּן מְרַעֲיָן
דְּאֲשַׁתְּלִימוּ מְהִימְנוּתֵיהּ. וְאַסְחָר עַלְמָא בְּכָל
יוֹמָא וְיוֹמָא, בְּגִין לְאֲשַׁלְמָא אֲסוּוֹתָא בְּפִקוּדָא
דְּמְאָרִיָּה, וְהָאִי (אִיהוּ) נְהוּרָא רְפָא"ל שְׁמִיָּה.
וְאַף עַל גַּב דְּהָא אוֹקִימָנָא לִיָּה לְסֵטְרָא אַחְרָא.
וְדָא אַחִיד לְסֵטְרָא דָּא, וְלְסֵטְרָא דָּא, לְסֵטְרָא
דְּמִיכָאֵל, וְלְסֵטְרָא דְּגְבִרְיָאֵל.

פֶּרַט לְזִמְן שְׁחַרְבָּה יְרוּשָׁלַם,
שְׁהֲרֵי אֲז הֲתַגְבְּרוּ הַחֲטָאִים,
וּמִיכָאֵל לֹא יכִיל עֲמוּוֹ שֶׁל הַצַּד
הָאֲחֵר, שְׁטַעֲנַתוֹ שֶׁל מִיכָאֵל עַל
יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּרָה, וְאַז - (אִיכָה ב)
הָשִׁיב אַחֲוֹר יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב.

בְּצַד הַצַּפּוֹן עוֹמֵד אוֹר אַחֲוֹר,
שְׁהֲרֵי הוּא עוֹמֵד (לִט) לְבַטֵּל דִּין
מִבֵּית הַהִיכָל הַרְבִּיעִי. וְנוֹתֵן
לְמַמְנָה שֶׁל אוֹתוֹ הַפֶּתַח, שְׁפֹאוֹתוֹ
הַפֶּתַח עוֹמְדִים מְמַנִּים אַחֲרֵים
שֵׁהֵם בְּצַד הַטְּמֵאָה, מְחַפְּסִים
לְאוֹתוֹ הַמְּמַנָּה וְנוֹטְלִים דִּין.
וְלַפְעָמִים שְׁהָאוֹר הַזֶּה שְׁבָצַד
הַצַּפּוֹן הוּא עוֹשֶׂה דִין, וְלֹא נִמְסָר
בְּיַד הַצַּד הָאֲחֵר, מִשּׁוּם שֶׁכֹּל
הַדִּינִים שְׁנַעֲשׂוּ בוֹ יֵשׁ לָהֶם
רְפוּאוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
עוֹשֶׂה חֶסֶד בְּאוֹתָם מְקוּמוֹת.

גְּבִרְיָא"ר הוּא הָאוֹר הַזֶּה שְׁבָצַד
הַצַּפּוֹן, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא מְפָה,
שְׂרִי בוֹ חֶסֶד, מִשּׁוּם שֶׁגְּבִרְיָא"ל
בְּשְׁנֵי צַדִּדִּים, כְּלוּל בְּשְׁנֵיהֶם, וְלִכְּן
מְפָה, וְכוּ רְפוּאוֹת. בְּצַד הַזֶּה
עוֹמֵד סוּד, שְׁכַתוּב, (דְּבָרִים ח) כִּי
כַּאֲשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת בְּנוֹ ה' אֱלֹהֵיךָ
מִיִּסְרֶךָ. וְאֵלוֹ הֵם יִסוּרִים שֶׁל
אַהֲבָה, שְׁכֻלוֹלִים בְּצַד זֶה וּבְצַד
זֶה.

בְּצַד הַמְּזֻרַח עוֹמֵד אוֹר אַחֲוֹר,
שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּכָל דְּבָרֵי הַרְפוּאוֹת,
לְהַכְנִיס לְפָנָי רְבוּנוּ כֹּל אוֹתָם
שְׁנִשְׁפְּחוּ בְּבֵית חָלִים, וְלִקְרָב
זְמַנִּים וְקַצִּים לְאוֹתָן מְחֻלוֹת
שֶׁהַשְּׁלִימוּ אֶת נְאֻמָּנוּתָן. וְסוּבֵב
אֶת הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּדִי
לְהַשְׁלִים רְפוּאוֹת בְּמַצָּנוֹת רְבוּנוּ,
וְהָאוֹר הַזֶּה (הוּא) שְׁמוֹ רְפָא"ל. וְאַף
עַל גַּב שְׁהֲרֵי בְּאַרְנוּ אוֹתוֹ לְצַד
אַחֲוֹר. וְזֶה אַחֲוֹר לְצַד זֶה וְלְצַד זֶה,
לְצַד שֶׁל מִיכָאֵל, וְלְצַד שֶׁל
גְּבִרְיָאֵל.

וְהָאֵי אִיהוּ מִמָּנָא, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְדִין בַּר נֶשׁ
בְּהִיכְלָא רְבִיעָאָה לַחַיִּים, פְּדִין אִיהוּ
אַקְדִים בְּאַסְוֹתָא. וְהָאֵי אַסְוֹתָא מְגוּ דְחִיקוּ
נִפְקָא, בְּגִין דְמַתְרִין סְטָרִין נִפְקָא, וְהָאֵי דְחִיקוּ
אַתְיָא מְגוּ סְטָר שְׂמַאלָא, וְאַסְוֹתָא מְגוּ סְטָר
יְמִינָא. וְעַל דָּא, הֵהוּא מְרַע פֶּד אַתְיָא לִיה
אַסְוֹתָא, מְגוּ דְחִיקוּ סְגִיא אַתְיָא לִיה.

וְהָבֵי הוּא מִסְטָרָא דְמַעְרַב, וְאַף עַל גַּב דְאַמְרִין
דְרַפְּאֵל בְּסְטָר מְזַרְחָא, וְאוּקְמוּהָ בְּסְטָר דָּא
דְמַעְרַב, אַסְוֹתָא וְחִיין לָאו אִיהוּ אֶלָּא מִסְטָר
מְזַרְחָא, דְהָא מִתְמַן אַתְמַשְׁכָּאן חִיין לְתַתָּא.

(וְהָאֵי סְטָרָא דְמַעְרַב), נְהוּרָא חַד וְנוּרִיאָ"ל שְׁמִיָּה,
וְאִיהוּ אוּרִיאָ"ל. וְדָא אִיהוּ כְּלִיל מִכְּלָהוּ,
וְקִימָא שְׁלִיחָא בְּכֻלָּא. וְאִית לִיה תְּלַת סְטָרִין,
אַבְל תְּרִין אֵינּוּן, בְּגִין דְכָל חַד מְאַלִין כְּלִיל
בְּחַבְרִיָּה, (דף רנ"ד ע"ב) דְאֵינּוּן אַרְבַּע יְסוּדִין
תַּתְּאִין, מְאִינּוּן אַרְבַּע יְסוּדֵי עֲלָמָא, עֲלָאִין עַל
כֻּלָּא. וּבְגִין דְכְּלָהוּ מִתְקַשְׁרִין דָּא בְּדָא, רְמִז
קָרָא וְאַמְר, (שיר השירים ו) אֶל גִּנַּת אֶגְוֹז יִרְדְּתִי
לְרֵאוֹת.

אֵינּוּן תְּרִיסַר נְהוּרִין, קִימִין בְּהֵהוּא רוּחָא
דְקַאמְרָן, וְהֵהוּא רוּחָא עֲלִיָּיהוּ
בְּשְׁלִימוֹ, אֲלִין אַרְבַּע נְהוּרִין עֲלָאִין, אִית
תְּחוּתֵיהוּ תְּמַנְיָא אַחְרֵנִין, לְמַהוּי בְּשְׁלִימוֹ,
וּבְכֻלָּהוּ שְׁלִימוֹ חַד (ס"א יְרֵדְתִי לְרֵאוֹת אֲלִין אַרְבַּע נְהוּרִין עֲלָאִין
אִית תְּחוּתֵיהוּ תְּמַנְיָא אַחְרֵנִין וְאֵינּוּן תְּרִיסַר נְהוּרִין דְקִנְיִין תְּחוּתֵיהוּ הֵהוּא רוּחָא
דְקַאמְרָן וְהֵהוּא רוּחָא עֲלִיָּיהוּ בְּשְׁלִימוֹ לְמַהוּי בְּכֻלָּהוּ שְׁלִימוֹ חַד), וְכַד
מִתְפַּרְשִׁין כְּלָהוּ, אֵינּוּן תְּלַת לְכָל סְטָר.

אֲלִין אַרְבַּע סְמְכִין, קִימִין לְסִלְקָא
וְלֹא תֵאָחֲדָא הָאֵי הִיכְלָא לְעִילָא,
בְּאַתְר דְאַקְרִי שְׁמַיִם, לְאַתְחַבְּרָא נְשִׁיקִין אֲלִין
בְּאַלִין פְּחָדָא. תְּחוּת אֲלִין, כְּמָה דְרִגִין לְדְרִגִין,
כְּלָהוּ נִפְקִי מִנֵּיהוּ, מְאַלִין יְסוּדִין תַּתְּאִין,

וְהוּוּ הַמְּמַנָּה, שְׂבַשְׁעָה שְׁנֵינּוּן אָדָם
בְּהִיכְל הַרְבִּיעֵי לַחַיִּים, אֲזִי הוּא
מְקַדִּים בְּרַפּוּאוֹת. וְהַרְפּוּאוֹת
הִלְלוּ יוֹצְאוֹת מִתּוֹךְ דַּחַק, מִשּׁוּם
שְׂמִשְׁנֵי צְדָדִים יוֹצְאוֹת, וְהַדַּחַק
הַזֶּה בָּא מִתּוֹךְ צַד שְׂמַאל,
וְהַרְפּוּאָה מִתּוֹךְ צַד יְמִין. וְלִכְּנֵן,
כְּשִׁבְעָה רַפּוּאָה לְאוֹתוֹ הַחוּלָה,
הִיא בָּאָה לוֹ מִתּוֹךְ דַּחַק רַב.

וְכִּי הוּא מִצַּד הַמַּעְרָב. וְאַף עַל
גַּב שְׂאֵמְרָנוּ שְׂרַפְּאֵל הוּא בְּצַד
הַמְּזַרְחָא, וּפְרָשׁוּהָ בְּצַד הַזֶּה שֶׁל
הַמַּעְרָב - הַרְפּוּאוֹת וְהַחַיִּים אֵינָם
אֶלָּא בְּצַד הַמְּזַרְחָא, שְׁהָרִי מִשָּׁם
נִמְשָׁכִים הַחַיִּים לְמַטָּה.

(וּבְצַד הַמַּעְרָב הַזֶּה) אִזְרֵי אַחַד שְׂשֻׁמוֹ
נוּרִיאָ"ל, וְהוּא אוּרִיאָ"ל. וְהוּוּ
כְּלִיל מִכְּלָם וְעוֹמֵד שְׁלִיחָא בְּכַל.
וְיֵשׁ לוֹ שְׁלֹשָׁה צְדָדִים, אַבְל הֵם
שְׁנַיִם, כִּי כָל אַחַד מְאַלֵּוּ כְּלִיל
בְּחַבְרוֹ, שְׂאוֹתָם אַרְבַּעָה יְסוּדוֹת
הַתְּחַתּוֹנִים, מְאוֹתָם אַרְבַּעָה
יְסוּדוֹת הָעוֹלָם, עֲלִיוֹנִים עַל הַכֹּל.
וּמִשּׁוּם שְׂכָלָם קְשׁוּרִים זֶה בְּזֶה,
רְמִז הַכְּתוּב וְאַמְר, (שיר השירים ז) אֶל
גִּנַּת אֶגְוֹז יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת.

אוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר הָאוֹרוֹת
עוֹמְדִים בְּאוֹתָהּ הַרוּחַ שְׂאֵמְרָנוּ,
וְאוֹתָהּ רוּחַ עֲלֵיהֶם בְּשִׁלְמוֹת.
תַּחַת אַרְבַּעָה הָאוֹרוֹת הִלְלוּ יֵשׁ
שְׂמוֹנָה אַחְרִים, כְּדִי לְהִיּוֹת
בְּשִׁלְמוֹת, וּבְכֻלָּם יֵשׁ שְׁלֵמוֹת
אַחַת, (יְרֵדְתִי לְרֵאוֹת, אֵלּוּ אַרְבַּעָה אוֹרוֹת
עֲלִיוֹנִים שִׁישׁ תְּחַתֵּיהֶם שְׂמוֹנָה אַחְרִים, וְהֵם שְׁנַיִם
עֶשֶׂר אוֹרוֹת שְׂעוּמִדִּים תַּחַת אוֹתָהּ רוּחַ שְׂאֵמְרָנוּ,
וְאוֹתָהּ רוּחַ עֲלֵיהֶם בְּשִׁלְמוֹת, לְהִיּוֹת בְּכֻלָּם שְׁלֵמוֹת
אַחַת) וּכְשִׁכְּלָם נִפְרָדִים, הֵם שְׁלֹשָׁה
לְכָל צַד.

אַרְבַּעַת הָעַמּוּדִים הִלְלוּ עוֹמְדִים
לְעֵלוֹת וּלְהֶאָחֲזוּ אֶת הִיכְלָהּ הַזֶּה
לְמַעַלָּה בְּמִקּוֹם שְׁנִקְרָא שְׁמַיִם,
לְחַבְּרָא אֶת הַנְּשִׁיקוֹת אֵלּוּ בְּאֵלּוּ
כְּאַחַד. תַּחַת אֵלּוּ כְּמָה דְרִגּוֹת
לְדְרִגּוֹת, כְּלָם יוֹצְאִים מֵהֶם,

מַנְיִיָּהּ מִסְטָרָא דְמִיָּא, וּמַנְיִיָּהּ מִסְטָרָא דְאִשָּׁא, וּמַנְיִיָּהּ מִסְטָרָא דְרוּחָא, וּמַנְיִיָּהּ מִסְטָרָא דְעִפְרָא.

מֵהִיסוּדוֹת הַתַּחְתּוֹנִים הַלְלוּ, מֵהֶם מִצַּד הַמַּיִם, וּמֵהֶם מִצַּד הָאֵשׁ, וּמֵהֶם מִצַּד הַרוּחַ, וּמֵהֶם מִצַּד הָעֶפֶר.

בְּגוֹזָא דְאֵתְּרִינָן, אַרְבַּעַה נִכְנְסוּ לְפִרְדֵּס, וְכִלְהוּ אֶתְּבִירֵיהוּ לְדוּכְתָא דְא, לְאֵלִין אַרְבַּע יְסוּדֵי. וְכֹל חַד וְחַד אֶתְקַשְׁר בְּדוּכְתֵיהּ, דְּא בְּסְטָרָא דְאִשָּׁא, וְדָא בְּסְטָרָא דְמִיָּא, וְדָא בְּסְטָרָא דְרוּחָא, וְדָא בְּסְטָרָא דְעִפְרָא. וְכִלְהוּ אֶטְבְּעוּ בִּיסוּדָא דִּילֵיהּ, כְּמָה דְאֶעְלוּ. בַּר הַהוּא שְׁלִימָא חֲסִידָא, דְּאֶתְיָא בְּסְטָרָא דִּימִינָא, וְאֶתְדַבֵּק בִּימִינָא, וְסָלִיק לְעִילָא.

כְּמוֹ כֵּן שְׁנֵינוּ, אַרְבַּעַה נִכְנְסוּ לְפִרְדֵּס, וְכֹלֵם נִכְחָרוּ לְמָקוֹם הַזֶּה, לְאֵלוֹ אַרְבַּעַה הִיסוּדוֹת. וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד נִקְשַׁר בְּמָקוֹמוֹ; זֶה בְּצַד הָאֵשׁ, וְזֶה בְּצַד הַמַּיִם, וְזֶה בְּצַד הַרוּחַ, וְזֶה בְּצַד הָעֶפֶר. וְכֹלֵם טְבוּעִים בִּיסוּד שְׁלֵהֶם כְּמוֹ שְׁנִכְנְסוּ, פָּרַט לְאוֹתוֹ הַשְּׁלֵם הַחֲסִיד שְׂפָא מִצַּד הַיָּמִין, וְנִדְבַק בְּיָמִין וְעָלָה לְמַעְלָה.

וְכַשְׁהַגִּיעַ לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנִקְרָא הַיֵּכָל אֲהַבָּה, נִדְבַק בּוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב. אָמַר, הַהֵיכָל הַזֶּה צְרִיף הוּא לְהַדְבִּיקוֹ בְּהֵיכָל שְׁלִמְעָלָה בְּאֲהַבָּה רַבָּה, וְאִזּוֹ הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּד הָאֲמוּנָה, וְהוּא עָלָה וְהַשְּׁלֵם אֲהַבָּה קְטָנָה בְּאֲהַבָּה גְדוּלָה כְּרִאוּי, וְלִכֵּן מֵת בְּאֲהַבָּה, וְיִצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּפִסּוּק הַזֶּה (דְּבָרִים ו) וְאֲהַבָּת. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ.

וְכַשְׁהַגִּיעַ לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנִקְרָא הַיֵּכָל אֲהַבָּה, נִדְבַק בּוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב. אָמַר, הַהֵיכָל הַזֶּה צְרִיף הוּא לְהַדְבִּיקוֹ בְּהֵיכָל שְׁלִמְעָלָה בְּאֲהַבָּה רַבָּה, וְאִזּוֹ הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּד הָאֲמוּנָה, וְהוּא עָלָה וְהַשְּׁלֵם אֲהַבָּה קְטָנָה בְּאֲהַבָּה גְדוּלָה כְּרִאוּי, וְלִכֵּן מֵת בְּאֲהַבָּה, וְיִצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּפִסּוּק הַזֶּה (דְּבָרִים ו)

בְּרֵי אֵינּוֹן אֲחֵרְנִין, נַחְתוּ לְתַתָּא כֹּל חַד וְחַד, וְאֶתְעַנְשׂוּ בְּהוּא יְסוּדָא דְנַחַת לְתַתָּא. אֲלִישַׁע נַחַת לְתַתָּא בְּסִטְרָא שְׁמַאלָא, דְּאִיהוּ אִשָּׁא, וְנַחֲתֵית בֵּיהּ וְלֹא סָלִיק, וְאֶעְרַע בְּהוּא סְטָרָא אַחְרָא, דְּאִקְרִי אֵל אַחַר. וְאֶתְמַנַּע מִנִּיהּ תְּשׁוּבָה, וְאֶתְתַּרְךָ בְּגִין דְּאֶתְדַבֵּק בֵּיהּ, וְעַל דָּא אִקְרִי אַחַר, וְאוּקְיָמָא.

כִּי אוֹתָם הָאֲחֵרִים יִרְדוּ לְמַטָּה כֹּל אֶחָד וְאֶחָד, וְנִעְנְשׂוּ בְּאוֹתוֹ יְסוּד שְׁיָרֵד לְמַטָּה. אֲלִישַׁע יִרְד לְמַטָּה בְּצַד הַשְּׁמַאל שֶׁהוּא אֵשׁ, וְיִרְד בּוֹ וְלֹא עָלָה, וּפְגַשׂ אֶת אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר שְׁנִקְרָא אֵל אַחַר, וְנִמְנָעָה מִמֶּנּוּ תְּשׁוּבָה, וְגַרְשׁ מִשׁוּם שְׁנִדְבַק בּוֹ, וְלִכֵּן נִקְרָא אַחַר, וּבְאֲרָנּוּ.

בֶּן עֲזַאי, נַחֲתֵית בִּיסוּדָא דְעִפְרָא, וְעַד לָא מָטָא לְאוּקִידוֹ דְעִפְרָא, דְּמִטֵּי לְהוּא סְטָרָא אַחְרָא, אֶטְבְּע בְּהוּא עִפְרָא, וּמִית. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים קטו) יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ הַמּוֹתָה לְחֲסִידָיו. בֶּן זֹמָא, נַחֲתֵית בִּיסוּדָא דְרוּחָא, וְאֶעְרַע בְּרוּחָא אַחְרָא, דְּמָטָא לְסִטְרָא מְסַאבָּא, דְּאִקְרִי פְּגַע רַע, וּבְגִין כִּךְ פְּגַע בֵּיהּ, וְלֹא אֶתְיִשֵּׁב בֵּיהּ,

בֶּן עֲזַאי יִרְד בִּיסוּד הָעֶפֶר, וְטָרַם הִגִּיעַ לְשַׁרְפַת הָעֶפֶר שְׁמִגִּיעַ לְאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר, טְבַע בְּאוֹתוֹ עֶפֶר וּמָת. וְלִכֵּן כְּתוּב (תְּהִלִּים קטו) יָקָר בְּעֵינֵי ה' הַמּוֹתָה לְחֲסִידָיו. בֶּן זֹמָא יִרְד בִּיסוּד הַרוּחַ, וּפְגַשׂ בְּרוּחַ אַחְרָת, שֶׁהִגִּיעַ לְצַד הַטְּמָאָה, שְׁנִקְרָא פְּגַע רַע, וּמִשׁוּם כִּךְ פְּגַע בּוֹ וְלֹא הִתְיִשֵּׁב בּוֹ, וְכֹלֵם לֹא נִצְלוּ מִעַנְשׁ. וְלִכֵּן אָמַר שְׁלֵמָה, (קְהֵלֶת ח) יֵשׁ הֵכָל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל

וְכִלְהוּ לֹא אֶשְׁתַּזְבֵּן מֵעוֹנָשָׁא. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֵמָה, (קהלת ח) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים שְׂמִינִיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים. מִשּׁוֹם שְׂאֵלָה יִרְדּוּ בַדְּרָגוֹת הַלָּלוּ וְנַעֲנְשׂוּ.

בֵּא וּרְאֵה, מִשּׁוֹם שְׂרֵבִי עֲקִיבָא עָלָה לְמַעְלָה כְּרֵאוּי, נִכְנַס בְּשִׁלּוּם וַיֵּצֵא בְּשִׁלּוּם. דְּוָד שְׂאֵל שְׂאֵלָה, וְלֹא הִתְפָּרַשׁ, שְׂכַתוּב (תהלים יז) מִמֵּתִים יִדָּף ה' מִמֵּתִים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים. (תוהב) עַל מַה זֶה אֵלֶּה שְׁנֵהֲרָגוּ בְּהַרְוֵגֵי הָעוֹלָם צַדִּיקִים, זְכָאִים, שְׂלֵא חֲטָאוּ חֲטָא כְּדִי שְׂיַעֲנִשׁוּ.

בֵּא וּרְאֵה, מִמֵּתִים יִדָּף ה' מִמֵּתִים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים. כְּאֵן הוּא שְׁנֵי צַדִּיקִים - יִדָּף ה', וְחֶלֶד. יִדָּף ה' - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִנְשָׂמָה מִתְכַּנְּסֵת אֵלָיו. מִמֵּתִים מִחֶלֶד - זֶה הַצַּדִּיק הַאֲחֵר, שְׁהַגּוֹף הוּא שׁוֹלֵט עָלָיו, שְׂכַתוּב (ישעיה לח) לֹא אָבִיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חֶדֶל.

בֵּא וּרְאֵה, הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל אֱלוֹהִים לְהַשְׁלֵמַת רוּחַ הַקְּדוֹשׁ, שְׁלֵהֶם עֲשֶׂר רוּחוֹת מְלֻמְטָה כְּרֵאוּי, וְגוֹפִם נִמְסָר לְמַלְכוּת הַרְשָׁעָה, כֹּל אֶחָד נוֹטֵל חֶלְקוֹ בְּסוּד הַקְּרִבּוּנוֹת. וְכֵּן רְאֵה, רֵאשׁ רֵאשִׁית הָאָמוּנָה תוֹף הַמְּחַשְׁבָּה, מִכָּה הַנִּיצוּץ הַחֲזָק, וְעוֹלָה תוֹף הַמְּחַשְׁבָּה (ומוציא) נִיצוּצוֹת, וְזוֹרֵק נִיצוּצוֹת לְשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים עֶבְרִים, וְבוֹרֵר פְּסֻלַת מִתוֹף הַמְּחַשְׁבָּה, וְנִבְרָר.

אִף כִּף כְּמוֹ כֵּן עוֹלָה בְּמַחְשְׁבָּה, כְּמוֹ שְׁנִבְרָר בְּהַ פְּסֻלַת, (והתברר אף כף. אלו שבהם השתלם מה שצריך, ודאי כף עלה בְּמַחְשְׁבָּה וְהַכֵּל) וְנִבְרָרוּ אֵלֶּה, שְׂבָהֶם הַשְׁתַּלֵּם מִמֵּה שְׂצָרִיף. וְדָאִי כְּשִׁעְלָה, עָלָה בְּמַחְשְׁבָּה, וְהַכֵּל כְּמוֹ שְׂצָרִיף. שְׂמַחָה מִצַּד זֶה, וְעֵצָב מִצַּד זֶה.

אִף כִּף כְּמוֹ כֵּן עוֹלָה בְּמַחְשְׁבָּה, כְּמוֹ שְׁנִבְרָר בְּהַ פְּסֻלַת, (והתברר אף כף. אלו שבהם השתלם מה שצריך, ודאי כף עלה בְּמַחְשְׁבָּה וְהַכֵּל) וְנִבְרָרוּ אֵלֶּה, שְׂבָהֶם הַשְׁתַּלֵּם מִמֵּה שְׂצָרִיף. וְדָאִי כְּשִׁעְלָה, עָלָה בְּמַחְשְׁבָּה, וְהַכֵּל כְּמוֹ שְׂצָרִיף. שְׂמַחָה מִצַּד זֶה, וְעֵצָב מִצַּד זֶה.

וְהָא חֲזִי, נִשְׁמַתָּא דְאֵלִין, לְאַשְׁלֵמוּתָא דְרוּחָא קְדִישָׁא, דְלֵהוּן עֲשָׂרָה רוּחִין מִתַּתָּא כְּדָקָא יְאוּת, וְגוֹפָא דְלֵהוּן יִתְמָסָר לְמַלְכוּת חַיִּיבָא. כֹּל חַד נָטִיל חוֹלְקִיָּה, בְּרִזָּא דְקִרְבָּנִין.

וְהָא חֲזִי, מִמֵּתִים יִדָּף יי', מִמֵּתִים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים, הֵכָא אִיהוּ תְרֵי סְטָרִי, יִדָּף יי'. וְחֶלֶד. יִדָּף יי', דָּא קְדָשָׁא בְרִיף הוּא, דְנִשְׁמַתָּא אֲתַכְנִישׁ לְגַבִּיָּה. מִמֵּתִים מִחֶלֶד, דָּא סְטָרָא אֲחֵרָא, דְגוֹפָא אִיהוּ שְׁלֵטָא עָלָיו, דְכְּתִיב (ישעיה לח) לֹא אָבִיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חֶדֶל.

וְהָא חֲזִי, נִשְׁמַתָּא דְאֵלִין, לְאַשְׁלֵמוּתָא דְרוּחָא קְדִישָׁא, דְלֵהוּן עֲשָׂרָה רוּחִין מִתַּתָּא כְּדָקָא יְאוּת, וְגוֹפָא דְלֵהוּן יִתְמָסָר לְמַלְכוּת חַיִּיבָא. כֹּל חַד נָטִיל חוֹלְקִיָּה, בְּרִזָּא דְקִרְבָּנִין.

וְהָא חֲזִי, רִישָׁא שִׁירוּתָא דְמְהִימְנוּתָא, גּוּ מַחְשְׁבָּה, בְּטַשׁ בּוּצִינָא דְקִרְדִּינוּתָא, וְסָלִיק גּוּ מַחְשְׁבָּה, (ס"א ואפיק) נִצוּצִין, נִצִּיצִין זְרִיק לְתַלַּת מֵאָה וְעֶשְׂרִין עֵיבָר, וְכִרִיר פְּסוּלַת מִגּוּ מַחְשְׁבָּה, וְאֲתַבְרִיר.

וְהָא חֲזִי, רִישָׁא שִׁירוּתָא דְמְהִימְנוּתָא, גּוּ מַחְשְׁבָּה, בְּטַשׁ בּוּצִינָא דְקִרְדִּינוּתָא, וְסָלִיק גּוּ מַחְשְׁבָּה, (ס"א ואפיק) נִצוּצִין, נִצִּיצִין זְרִיק לְתַלַּת מֵאָה וְעֶשְׂרִין עֵיבָר, וְכִרִיר פְּסוּלַת מִגּוּ מַחְשְׁבָּה, וְאֲתַבְרִיר.

אִף הֵכִי, כְּגוֹוִנָא דָּא סָלִיק בְּמַחְשְׁבָּה, כְּמָה דְאֲתַבְרִיר בֵּיהַ פְּסוּלַת, (ס"א ואתברר אוף הכי אליו כהו אשתלים מאן דאצטרף, ודאי כף סליק בְּמַחְשְׁבָּה וְכֵלָא) וְיִתְבְּרִיר אֵלִין, דִּי בְּהוּ אֶשְׁתַּלִּים מֵאֵן דְאֲצִטְרִיף, וְדָאִי כְּדִי סָלִיק, בְּמַחְשְׁבָּה סָלִיק וְכֵלָא (דף רנ"ה ע"א) כְּמָה דְאֲצִטְרִיף. חִידוּ מְסֻטְרָא דָּא, וְעֵצִיבוּ מְסֻטְרָא דָּא.